

Životní prostředí – prostředí pro život

Systém metodik pro prevenci a udržitelné nakládání se zdravotnickými odpady pro různé typy zdravotnických zařízení

Ing. Julie Mokrý, Ph.D.

Technická univerzita v Liberci

Číslo a název projektu: SS01010276 Minimalizace dopadů nakládání se zdravotnickými odpady na zdraví a životní prostředí při zachování ekonomické udržitelnosti

Prioritní téma programu: 2. Příspěvek ke zkvalitnění složek životního prostředí a podpořit zavádění principů oběhového hospodářství (cirkulární ekonomiky)

Klíčová slova: healthcare waste management, medical waste, Life Cycle Assessment, Health Impact Assessment, Health Technology Assessment.

Odolnost systému zdravotnictví a jeho nároky na zdroje jsou z pohledu nedávných mimořádných událostí rozsáhlým tématem. Původní plán na řízený přechod k udržitelným schémátům se dostává pod tlak vlivem rozsáhlých legislativních změn hned v několika dílčích oblastech procesu prevence vzniku odpadů i nakládání s odpady ve zdravotnictví. Segmentace zdravotnických zařízení z pohledu řízení provozních procesů poukazuje na rozdíly v možnostech a schopnostech jednotlivých typů zdravotnických zařízení adaptovat se na očekávané změny. Představovaný systém provázaných metodik si klade za cíl maximálně pokrýt celý tento rozšířený proces. Z pohledu prevence vzniku odpadů lze pozorovat dva významné trendy, které mají vliv na vznik a množství odpadů ve zdravotnických zařízeních jak v oblasti klinické, tak provozní. V klinické oblasti je tím dlouhodobá iniciativa omezování plýtvání ve zdravotnictví od úrovně nadbytečné péče po téma plýtvání léčivy. V provozně – ekonomické oblasti lze očekávat významný vliv dodavatelů a schopnost zdravotnických zařízení zapojit v klíčových procesech udržitelné obchodní modely. V technicko – provozních aktivitách je posílen trend energetických úspor a investice do udržitelnosti provozu budov a zařízení. Současná analýza celého rozšířeného procesu poukazuje na slabá místa v podobě nedostatečných kapacit pro odstranění a využití odpadů ze zdravotnictví. Z pohledu vzniku odpadu a jeho evidence jsou přítomny dílčí bariéry pro zefektivnění třídění a nakládání s odpady, zejména v oblasti legislativy. Výsledky pilotního průzkumu v rámci Libereckého kraje poukazují na vysokou míru obeznamování s postupy bezpečného nakládání s odpady u větších zdravotnických zařízení. Srovnání se zahraničím je obtížné kvůli rozdílným postupům v evidenci odpadů. Téma efektivního nakládání s odpady ze zdravotnictví je součástí strategií udržitelnosti provozu zdravotnických zařízení v návaznosti na současnou politiku pro ekologickou transformaci v rámci zemí EU.